

EVANGÉLIUMI MUNKÁS

„Mindenik az ő jutalmát veszi munkája szerint.” 1. Kor. 3, 8.

1928.

MEGJELENIK MINDEN NEGYEDÉVBEN.

I. szám.

Elmélkedés az év elején.

Kis életóránk szívlapján — ketyegve —
Sok drága perc mulik a végtelenbe,
Sok kincset érő Lesz a Van malmáról,
A Jelen könyörtelen garatjáról,
Menthetlen hull az óriás verembe,
A Volt nevű halott nagy végtelenbe . . .

Vissza nem hozható sok drága óra,
Pereg, pereg . . . intvén a távozóra . . .
Mammonnal tömjük erszéyünket, szánkat,
Egyre piszkítjuk hófehér ruhánkat . . .
Egykor majd kérdi: lettél-e testvérem?
Te, kiért ömlött Golgothán a vérem.

És számon kéri eltöltött időmet,
Sok elherdált, pocsékolt esztendőmet
Armagedonnál a felséges Jézus.
Karöltve vélem sok más Nikodémus
Vajh mit felel, ha kérdi: Mivé lettél?
Mit vársz te itt, ha újjá nem születted?

Jézus, bocsásd meg számtalan hibámat,
Segíts megóvni hófehér ruhámat.
Viharzó élet tengerén im járva,
Tarts engem — sülyedőt — karodba zárva.
Uram, Jézus vágyom tenálad lenni,
Hő kebleden örökre megpihenni!

W. E. K.

Az év fordulójára.

Utazás az élet vonatán.

Ilyenkor az ó-év végeztével és egy új év kezdetén különféle gondolatok járnak át agyamat. Különösen a mulandóságra és minden földinek a hiábavalóságára eszmélek. Hiszen a 70—80 esztendő, vagy még kevesebb oly gyorsan tovaillan és mi lesz azután? Az elmúlt esztendők már csak röpké pillanatoknak tűnnek fel nekünk; vajjon azt gondoljuk, hogy az előttünk lévők örökké fognak tartani? Az ó- és újév változata csak számunkra létezik, az Isten előtt örök jelen van. S ha a föld megtette egyszer napkörüli útját, az nem jelenti számára az idő múlását. Mindent összevetve, a mi számunkra is csak egy rövid utazás az élet, melynek kis állomásai az évfordulók, végállomása pedig a halál.

Mikor világra születünk, mintha egy vasuti kocsiba tennének be bennünket, ahol eleinte öntudatlanul tartózkodunk, de mihelyt idővel gondolkodni kezdünk, észre vesszük, hogy a már bentlévők nem valami szívesen fogadnak bennünket az amúgyis zsúfolt kocsiban.

Kezdünk széjjelnézni és érdekes tünetek, mindmégannyi megnyilvánulási formája az emberi életnek, ötlenek szemünkbe.

Két öreg urat pillantunk meg egymás mellett ülve, folyvást az evésről-ivásról beszélgetnek. Az egyik elmondja, hogy már rossz a gyomra, a másik dicsekedve beszél arról, hogy bizony az ő gyomra mindent bevesz. Beszélgetésük tárgyából és bortól vörös arcukról arra lehet következtetni, hogy egész életükön keresztül az evés-ivás az első és legfontosabb kérdést képezte. Óh, hányan vannak, akiknek a hasuk az ő Istenük, akiknek az évforduló állomása nem magábaszállást, hanem újabb evési és ivási alkalmat jelent csupán.

A két öreg úrral szemben egy kövér asszony ül, illetve terpeszkedik, mert hiszen kétszer akkora helyet foglal el, mint amennyi megilleti őt. Mivel se törődve löki félre szomszédjait. Ime, az emberi önzés rikító képe. Csak a maga jólétére, kényelmére gondol. «Csak nekem legyen jó helyem, csak én haladhassak a világban, mit törődöm én más emberekkel!» Óh, mily sokan vannak, akik az egyik évből állandóan ezzel a gondolattal lépik át a másik év küszöbét.

Két fiatal leány ül mellette, akik az előtte-

való estén bálban voltak. A toilettkérdéseket beszélték meg a legapróbb részletekig. Itéletet mondtak a megjelent urakról, de még inkább a hölgyekről. «Láttad, hogy az egyik nő milyen haragosan tekintgetett reám, mikor folytonosan csak engem kértek fel táncra?» Óh, hiúságok hiúsága! Hányan töltik el életüket ilyen értelmetlen és üres fecsegésekkel?

Azután megfigyelhettem egy mellettem ülő házaspárt. Szeretetteljesen néztek egymás szeméibe és szorongatták egymás kezét. Ezt látva az életben, sóhajtva gondol az ember arra, vajha ez mindig így is maradna és soha csalódás és szeretetlenség együttélésüket meg ne bontaná. Úgy látszik azonban, hogy ez a szomorú időszak bekövetkezett már annál a házaspárnál, amely csendesen húzódik meg a sarokban. Az ember azt hinné, hogy nem is ismerik egymást. Egy közbeeső állomáson kiszállottak. Óh, mily sokan vannak, kiknek számára az évek múlása csak a hideg házasságlet gyötrődéseit hozza ismét és ismét vissza.

Helyüket távozásuk után mások foglalják el. Így van ez már a világban. Ha valahol megüresedik egy hely, rögtön elfoglalják mások, hisz már régóta vártak rá. Mi azt hisszük, hogy helyünket nem töltheti be senki, pedig alighogy eltávozzunk, már el is felejtene bennünket.

Felszál egy pirosarcú, világos ruházatú fiatal leány, nyomában egy gyászruhás asszony, aki bizonyára férjét gyászolja. Mily ellentét! Az egyik előtt nyitva még az élet: örömről és boldogságról álmodzik, a másik ellenben érzi már az élet mostoha-ságát.

A következő állomáson egy cselédleány ugrott fel a már induló vonatra. «Hová, kérdezte a kalauz?» «N. községbe akarok menni,» felelé. — «Akkor önnek épp az ellenkező irányba kellett volna felszállnia» — mondja gyorsan a kalauz. Errre a leány meggondolatlanul le akart ugrani a robogó vonatról, de a kalauz nem engedte. Várnia kellett, míg a következő állomásra értünk. Céltalanul és gondatlanul jár az ifjúság e nagy világban, nem törődve azzal, hogy hová jut. Ha azután mellékútra kerül, gyakran szidja a jó Istent, meg a világot, csak a maga esztelenségét és könnyelműségét nem akarja belátni. «Nyugalomban és csendességben

maradhattok meg: csendességben és reménységben léssen a ti erősségtek. És a te füleid hallják az utánad kiáltónak szavát: Ez amaz út, ezen járjatok, mikor vagy jobbkézre vagy balkézre elhajoltok.» Ésa. 30, 15, 21.

Minél jobban közeledik vonatunk a végállomáshoz, annál üresebb lesz. Belép az ellenőr, hogy megvizsgálja a jegyeket. Ez emlékeztet arra a nagy vizsgálóra, aki nemsokára el fog jönni, hogy megvizsgálja az emberek szívet és életét; hogy lássa, miként élünk, hogy mit szereztünk magunknak a földi élet folyamán az örök élet számára.

«Tessék kiszállani» mondotta a kalauz, midőn a végállomásra értünk, sokkal hamarabb, mintsem gondoltuk volna.

Ki az életnek minden pompájából, élvezetéből és gyönyörűségéből — lehet nyomorúságából is — be az üres és csendes sírba. Akár kényelmesen, akár fáradságosan élünk, akár jó vagy rossz napokat láttunk, ki kell szállanunk anélkül, hogy kérdeznének bennünket, akarunk-e továbbutazni vagy sem. Akárhányan is úgy rendezik be magukat az élethez, mintha örökké itt maradnának a földön, az élet mégis csak nem más, mint egy rövid és gyors utazás. Gondoljunk erre ezen év fordulóján is, amely egy állomással ismét közelebb juttatott bennünket a célhoz és ki tudhatja, mennyiünk számára lehet egyúttal az utolsó állomás.

S—

A gondos pénzügyi gazdálkodás fontossága saját személyünk és a mű szempontjából.

Isten gyermekei idealisták, azaz olyanok, akik hisznek az Isten képmásának visszaállításában a szó legszorosabban vett értelmében. Gondolataik és törekvéseik elfordultak a földtől és a menny felé vannak irányítva. Arra törekszenek, hogy e rövid földi élet alatt örökkévaló értékeket hozzanak létre. Az ilyen egészséges idealizmus azonban nemcsak hogy nem zárja ki ennek ellentétét: az egészséges realizmust (a valóságok iránti fogékonyságot), hanem egyenesen előmozdítja és növeli azt.

Nincs ember, aki a bibliahívő kereszténynél jobban képes volna e világ dolgait helyes megvilágításban látni, megítélni és igazi jelentőségét felismerni. Zsolt. 36, 10; 1. Kor. 2, 15. Így többek között

a pénz jelentőségét is.

«Pénz kormányozza a világot.» Ez az a tétel, amely körül minden forog. Akarva, nem akarva minden belesodródik a pénzforgalomba. «A pénz a hatalom szimbóluma és az anyagi jelentősége az életben.» «Ami az ember lelki része számára az Isten-gondolat, az a föld felé fordult része számára az arany: Minden kívánság beteljesülése, minden gondtól való mentesség, a tökéletes biztonságérzet.»

Míg a pénz az olyan emberek számára, akik azt «jó használják» és szerzésénél, valamint fel-

használásánál magasabb érdekeket tartanak szemük előtt, áldást jelent; azalatt az olyanok számára, akik ezen eszköz igazi jelentőségét és értékét fel nem ismerik és ezért «visszaélnék» vele, átokká válhat. Furcsán hangozhatik, de mégis ez az igazság: A pénzzel szemben elfoglalt álláspontunkkal szerencsét vagy szerencsétlenséget, áldást vagy átkot hozhatunk magunkra. Szomorú dolog, hogy oly sok nyomor és szükség van a világon. De sokan vannak, akiknek nem kellene nyomorban élniök, ha szívüket Istennek ajándékoznák, engednék értelmüket megvilágosítani és elkezdenének számolni azzal, amit Isten segítségével szereztek és azután helyes módon használnák fel földi javaikat.

— Tényleg így van ez? — kérdi talán valamelyik kedves olvasóm. Igen!

Isten az ő bölcsesége folytán a pénzt, illetve pénzértéket áldássá tette azért, hogy az emberiség megmentésének szolgálatába állította (Mal. 3, 10). Ezzel utat mutatott nekünk az élet anyagi javainak helyes felhasználásához. 4. Móz. 16, 21—26-ből következtethetjük, hogy a pénz egyúttal *önként* és *örökkévaló célt* is szolgálhat és kell szolgálnia. Értsük meg jól: «Szolgálhat!» Mert «a pénz jó szolgál, de rossz parancsoló». Jaj annak az embernek, aki kiengedi kezéből a fényes fém feletti uralmat és engedi magát uralni a mulandó anyagtól. Az ilyen ember láncokkal kötözi meg és rabszol-

gává teszi önmagát. Életfontosságú tehát mindenki számára

a pénzzel szemben elfoglalt helyes álláspont

fellelése és betartása. Ennek az álláspontnak hármassal oldala van.

A pénz értéke és jelentősége **túlbecsülhető**. A pénzkeresés pusztá pénzéhséggé, a józan beszállás és egészséges takarékoskodás pedig pénzfelhalmozássá és zsugorisággá válhat; sőt még ezeknél is rosszabbra vezethet. Az ilyen romlott állásfoglalás ellen az Isten ígéje a legkomolyabban figyelmeztet bennünket. 2. Tim. 3, 2; Jak. 5, 3; 1. Tim. 6, 9; Felemlíthetjük Júdást elijesztő példaképül. Magatartása, Jézusnak Mária általi megkenésénél (Ján. 12, 4—6.) és Jézus elárulásánál (Máté 26, 14—16.) világosan felismerteti velünk, hogy ő magáért a pénzért szerette a pénzt. Nála már nem a cél elérésének eszköze, hanem maga az életcél lett a pénz. Nyereségvágy tolvajjá tette és a romlásba taszította őt.

Foerster «Az élet művészete» című könyvében következőképpen ír a pénz túlbecsüléséről: «Sok oly ember takarékosága, akik sokat megvonnak sajátmaguktól és nehezen határozzák el magukat a pénz kiadására, nem mindig magasabb értékű, hanem gyakran csak a pénzre irányított gyűjtőszervevény kifejezése. Az ilyen emberek nem magasabban, hanem alacsonyabban állanak azoktól, akik egy igazi öröm vagy üdülés kedvéért marcangoló kín nélkül tudnak megválni pénzüktől; feltéve, ha ezáltal más kötelességek el nem hanyagoltatnak.»

Dr. Tóth Tihamér «A jellemes ifjú» című könyvében egy gazdag embert a következőképp szólaltat meg: «Negyven évig úgy dolgoztam, mint valami rabszolga, hogy a vagyonomat összegyűjtsem; életem hátralévő részét pedig arra fordítottam, hogy vagyonomra, mint valami detektív őrködjem, s mit kaptam ezért? Kosztot, lakást és ruhát.» Igaza van Szt. Bernátnak: «A vagyont fáradtsággal szerezzük, gonddal őrizzük és fájdalommal veszítjük el.»

Figyelmeztetve int a Szentírás azok felől, «akik meg akarnak gazdagodni,» akik túlbecsülik a pénzt és a gyűjtőszervevény által engedik magukat vezetni, akik így «kisértetbe meg törbe és sok esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembe és romlásba merítik. Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme: mely után sóvárogván, némelyek eltévelyedtek a

hittől és magokat általszegezték sok fájdalommal.» I. Tim. 6, 9. 10; Máté 6, 19—21.

Sok ember azonban éppen az ellenkező hibába esik. Ezek **alábecsülik** a pénz jelentőségét. Az ő számukra a pénz csak azért van, hogy kiadják azt. Akkor azután nem is csoda, ha az ilyenek meggondolatlan, felesleges, erejükön felüli kiadásokat csinálnak. Az ilyen módszer könnyen tékozlássá, könnyelműséggé válhatik. A keresztény egyeket se engedheti meg magának. «A kereszténynek takarékosnak kell lennie, ha jó dologra adakozó akar lenni.» A könnyelmű az első érzelmi felhevülésében könnyen rábíráható egy meggondolatlan cselekedetre, hogy azután később mindezt könnyek között megbánja. 1. Móz. 25, 32—34; 27, 26. 38. 41. Sajnos, gyakran túlkéső! Az ilyen magatartás előbb-utóbb szükségbe, sőt keserű szegénységbe juttatja az embert. Az ilyen emberek azután a kisértésben irigy szemekkel tudnak tekinteni azokra, akiknek jobban megy soruk. Keserűség, irigység és osztálygyűlölet a következménye. Azon emberek, akik ezen útra lépnek és azon is maradnak, éppoly bizonyosan tönkreteszik jellemüket és szerencsétlenekké teszik magukat, mint az előbb említett emberek az anyagi dolgok túlbecsülésével.

Itt is szeretném megszólaltatni Foerstert az «Élet művészetéből»: «Sokan azt gondolják, hogy az ideális gondolkodás az élet fődolga és akinek ez megvan, annak már nem kell törődnie az élet kicsinyes dolgaival; különösen nem az anyagi létkérdéssel. Ez alapjában hamis. Pusztán ideális gondolkodásból még gonosztevévé is lehet az ember, mert a tényeken és szükségleteken túltéve magát, hozzátartozóit olyan nyomorba ránthatja bele, hogy ezáltal a magasan szárnyaló idealizmus önkéntelenül is súlyos vétséggé válik. A komoly és kegyetlen realizmus, szigorú önnevelés a meglévővel való számításra, számolni a tényekkel, szent utálat minden légyarárral való spekuláció iránt, képezi az első és legfontosabb alapját az egészséges élet művészetének.»

A számolás alkalmazott igazságosság; a számolás az ember földi gondviselése; a számolás megőriz a ránk jövő démoni kísértésektől olyankor, ha álmodozó és gondtalan életmódunkkal ferde viszonyba kerültünk a valósággal és mi a hibát mesterséges úton szeretnénk kiküszöbölni... Nincsen meg mindenkinek a joga minden időben adni. Sohasem szabad elfeledni, hogy van a kötelességeknek egy rangsorozata és csak annak szabad ki felé segítőkészségűnek lennie, aki előbb legszoro-

sabb környezetében mindent szilárd talajra helyezett már és minden szellemi és gazdasági kötelességét teljesítette. Aki kifelé tervtelenül segít és magánál káoszt hagy hátra, az olyan alapjában véve igazán senkinek sem segít, mert csak a rendezett ember képes igazán segíteni, a másik csak fertőz az ő tervszerűtlenségével és megsemmisít ott minden felelősségérzetet és önállóságot, ahol segíteni szeretne.

Dr. Tóth Tihamér is írja «A jellemes ifjú» 94. oldalán: «Egy gazdag embert, aki a legnagyobb szegénységből küzdött fel magát, megkérdezték, hogy hogyan jutott ennyi vagyonhoz. A gazdag így válaszolt: Atyám jól a fejembe véste, hogy ne játsszam előbb, míg munkámat el nem végeztem és ne adjam ki a pénzt, mielőtt meg nem kerestem.» Egyszerűnek látszó szavak, de mély bölcsesség rejlik bennük. El nem költeni pocskolva olyan pénzt, melyet nem te szereztél! Míg az ember más pénzét költi, önállóan, férfinak nem mondható. Persze a diáknál ez nem lehet máskép. Természetes, hogy ők szüleik pénzéből élnek. De akkor azon legyenek, hogy egyetlenegy fillért fölöslegesen ki ne dobjanak. Hasonlóképp ne vásárolj semmit hitelbe; azaz ne adj ki olyan pénzt ma, amely holnap vagy holnapután lesz a tied.»

A harmadik álláspont a pénz **helyes értékelése**. Mint minden láthatót és mulandót, úgy a pénzt is, isteni megvilágításban kell szemlélni. A számolásnak magasabb természetből kell kiindulnia és nem szabad az alacsonyrendű ösztönöktől befolyásoltatnia. «Minden földi értéket úgy kell tekintenünk, mint Isten adományát a mi örömkünkre. A felhasználása ellenben Isten megdicsőítését kell, hogy szolgálja.» Bevételnek és kiadásnak egymással összhangban kell lenniök. Aki Isten segítségével ezen álláspontra helyezkedett, az nemcsak lelkiismeretes és használható ember lesz az élet minden megnyilvánulásában, hanem szorosabb és tágabb környezetére is áldásdús befolyást fog gyakorolni. Mert: «Minden, amit a keresztény cselekszik, szoros összefüggésben van az ő bensejével és ez a szempont mindent fontossá tesz.» E tárgynál is szólaltassuk meg Foerstert, a híres pedagógust: «Aki valóban felismerte, hogy mit jelent a gazdagság, az akarat, sőt az ember egész benső rendje számára is, és aki előtt világossá lett, hogy mindez hozzátartozik az életet szervező tetterőhöz, az legyőzhetetlen ellenszenvet fog érezni minden adósságsinálással szemben. Számolás és kiszámítás

lehet a legalacsonyabb rendű egoizmus kifejezése, lehet azonban egyúttal az élet feletti határozott szellemi uralomnak kifejezője is. A kiszámíthatatlanságban élni állati vonás, ez leszállás a cselekvőleges állapotból a szenvedőlegesbe, ahol nem az ember vezeti a dolgokat, hanem a dolgok kormányozzák az embereket. És aki egy téren ezen szerephez alkalmazkodik, az csakhamar minden más téren is meg fogja ezt cselekedni.»

Hogy tehát minden téren szilárdak és cselekvőlegesek legyünk, az előbbi sorok szerint első fázisunk oda irányuljék, hogy pénzügyi téren sziklaszilárdak legyünk. Mélyedjünk bele azért még jobban a *pénzgazdálkodás és felhasználás* gondolatába.

A Biblia tanítja az anyagiak gondos felhasználását. Midőn a Teremtő életrehívta az első emberpárt, Ádámot és Évát, egy életcélt szabott elébük, mikor megáldotta őket, mondván: «Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok...» 1. Móz. 1, 28. Itt a fejlődés és tökéletesedés *öt* fokozata tárul elénk. Isten akarata az, hogy a földi javakat ne csak kihasználjuk és felhasználjuk, hanem hogy sokasítsuk, tökéletesítsük, a nélkül azonban, hogy e mellett a reánk bízott dolgok feletti uralmat kiengednők a kezünkől. «Mívelni és őrizni» (1. Móz. 2, 15) még mindig egyik életfeladatunkat képezi, akárcsak Ádámnak és Évának képezte. Ez egy általános érvényű alapelv úgy a pénz, valamint a magasabb, lelki javak kezelése számára.

Az áldásos és bölcs gazdagság jó előképe József magatartása Egyiptomban, aki bölcs beosztással, takarékossgal és Istenvezette előrelátással az országot nagy károsodástól és éhértől óvta meg. Ezáltal József nemcsak az egyiptombeliek ezreinek lett áldásává, hanem atyjának és testvéreinek is életmentőjévé. Olvasd kérlek 1. Móz. 41, 33—36. 56. 57: «Aki idejekorán takarékoskodik, annak lesz a szükségben is» közmondása nyер ezáltal beteljesülést.

Dr. Tóth Tihamér «A jellemes ifjú» 98. oldalán a következő figyelemreméltó tanácsot adja: «Bármily szegény sorsban is éljen valaki, okvetlen gyűjtsön egy kis tartalék vagyonkát. Előre nem látott betegség, szerencsétlenség, s az öregség napjaira, amikor keresetere nem számíthat. Bármennyit is keressen valaki ha felemészti teljes jövedelmét, bizony mindig a nyomor szélén járkal. Nincs meg az az önérzete és biztonságérzete, ame-

lyet a megtakarított tőke — legyen az még oly csekély is — ad az embernek. A szerényebb jövedelemből is lehet valamicskét félretenni. Míg aki mindennap megeszi, amit aznap keresett, vagyoniilag nem jut egy lépést se előre.»

Nem utolsósorban int óva Jézus a **meggondolatlan kiadásoktól** és cselekedetektől, mikor Luk. 14, 28—31. mondja: «Mert ha közületek valaki tornyot akar építeni, nemde először leülván felszámítja a költségeket, ha van e mivel elvégezze? Nehogy minekutána fundamentumot vetett és elvégezni nem bírja, csufolni kezdje őt mindenki, aki látja ezt mondván: Ez az ember elkezdte az építést és nem bírta véghez vinni! Vagy valamely király mikor háborúba megy, hogy egy másik királlyal megütközzék, nemde leülván először tanácskozik, hogy 10,000-el szembe szállhat e azzal, aki ő ellene 20,000-el jött?»

A lelki élet, a hit harca számára Jézus a fizikai életből, a létért folyó harcból vesz tanításokat. A lelki és testi élet minden megnyilvánulásának magán kell viselnie a gondosság és meggondoltság bélyegét. A földi javak gondos kezelésének az lesz a következménye, hogy a hívő annál komolyabban fogja venni a mennyei javakat, Ef. 1, 3. 6. melyek vannak a Jézus Krisztusban.

Igy válhatik a pénz, az anyagnak ezen szimboluma, az örökkévaló dolgok próbakövévé és nevelési eszközévé. Isten maga adott általa egy eszközt a kezünkbe, mellyel atyai szeretetét és hűségét próbára tehetjük. Mal. 3, 10. Jézus azonban megmutatja Luk. 16, 9—12-ben, hogy éppen a pénz — a Mammon — az, mely által Isten az igazság vallóit megvizsgálja. Figyeljük meg az előbb idézett versekben való szembeállításokat: 1. Hamis mammon — örök hajlékok. (9. v.) 2. Kevesen — sokan. (10. v.) 3. Hamis mammon — hivek. (11. v.) 4. Másé — tiétek. (12. v.) Itt világosan megérteti Jézus: Aki nem jár el hűen, okosan, gondosan az Istentől rábizott anyagi javakkal, az nem várhatja, hogy Isten rá fogja bízni a fontosabbat, a nagyobbbat, az örök életet.

Nemcsak előjoga és kötelessége minden hívőnek a tizedet hűségesen és lelkiismeretesen beszolgáltatni és az Isten művét önkéntes adományokkal támogatni, hanem az is kötelességét és előjogát képezi az igazi hívőnek, hogy semmi körülmények között ne csináljon megterhelő adósságokat és erején felüli kiadásokat. Egy tapasztalt istenfélő ember a következőképen emeli fel ez ellen intó szavát:

«Háromszor szeretném aláhuzni, légy pontos a munkádban és még pontosabb a fizetésben. Hogyan? kérdezed csodálkozva, hát ez is szeretet? Nem egy egészen egyszerű erény ez, melynek a kereszténységgel semmi tennivalója nincsen? Igen, ez is szeretet. Sőt ez a felebaráti szeretetnek egy jelentékeny része, hogy rögtön fizessünk, mihelyst lehetséges. Mert ez egy átható erejű prédikáció a hűségről, tisztességről és példaképes életről. Üzleti embereid érdeklődnek alapelveid iránt, ha így cselekszel és alapelveid így hited ajánlóleveleivé lesznek. Nem egy ember lett már megmentve az erkölcsi elmérléstől, mert olyan emberrel találkozott, aki a pénzkérdést önzetlenül kezelte. Sok kereszténység van a világban, amely mindenütt egészségesnek látszik, kivéve ezt a kritikus pontot. De ezen egyetlen pont elégséges ahhoz, hogy egyszer és mindenkorra megrabolja hitelétől, hacsak ki nem gyógyul belőle.

Igen, a megfizetetlen számlák gyakran nagyobb veszélyt jelentenek befolyásunkra, mint a monisták minden athéista bölcsessége együttvéve; és a pontatlan munka jobban megbénítja a Jézusról való bizonyosságunkat, mint a korszellem. Mert egész lényünk állandóan egy igen pontos mérlegen lesz megmérve és egy számunkra láthatatlan bélyeggel ellátva. A világ azonban, amely ezt a bélyegzőt olvassa, abból nemcsak a mi értékes vagy érték-telen voltunkra következtet, hanem azt is kérdezi, hogy honnét ered a mi életünk forrása és ítélete azután ennek szól.»

Az adósságcsinálásról

írja Talmage: «Adósságok! Ennél semmi nem demoralizálja jobban a jellemet. Az adósságok épp oly sok háztartást bomlasztanak szét és ép oly sok jellemet semmisítenek meg, mint a pálinka. Egyenlítsd ki minden számládat. Tekints mindenkinek bátran az arcába és légy abban a tudatban, hogy te a világnak nem tartozol többel, mint az teneked. A szereteten kívül semmivel másnak ne tartozzatok és ezt is fizessétek meg barátságosan és önként.» Lásd. Róm. 13, 8-at is.

Nem egy veszélyeztetett existencia lehetne megmenthető, nem egy házastársi békétlenség lehetne megjavítható és nem egy házastartási békétlenség lehetne kiküszöbölhető, ha egy chikagói hölgy alábbi szavait figyelemre méltatnók: «Én tudom, hogy miért voltunk, János és én, 50 éves együttélésünk alatt boldogok. Elsősorban szabályul tar

tottuk magunk elé, hogy adósságot soha nem csinálunk. 68 éven keresztül éltem Chikágóban és ezen idő alatt soha egyetlen embernek, egyetlen fillérrel sem voltam egy percig sem adós. . . . Én hiszem, hogy a szencsétlenségek nagy része abból áll elő, hogy többet adnak ki, mint amennyit bevesznek. Arra törekedtünk, hogy csak olyat vegyünk meg, amit kibírunk és semmivel sem többet.»

A mi időnk

gonosznak van nevezve. 2. Tim. 3, 1. És jogal. Számptalan veszély veszi körül az Isten gyermekeit. Nem alábecsülendő veszedelmet rejt magában az egyesek, a gyülekezet, valamint az egész mű számára a ráknbizott földi kereset vagy birtokkal való meggondolatlan bánásmód. Mialatt figyelmetekbe ajánlom 1. Sám. 22, 1. 2. fontos isteni ígét, a jövendőmondás lelkét szeretném megszólaltatni, amely a «Diener des Evangeliums» 399 oldalán figyelmeztet bennünket: «Mindenki tanuljon könyvelést. Egyesek, mint lényegtelen dolgot elhanyagolják ezt; azonban teljesen jogtalanul. Minden kiadást pontosan fel kell jegyezni, ezt még soknak kell megtanulnia munkásaink közül.»

Azok a munkások és tagok, akik ezen intést figyelembe veszik, akkor aztán a nép elé léphetnek és elmondhatják azt, amit White testvérnő ugyan ezen könyv 203 oldalán ír.

«Akik mint Krisztus hírnökei vonulnak ki, azok ünnepélyes felelősséget viselnek magukon, amely sajátos módon el lesz hanyagolva. Egyesek szívesen prédikálnak, személyes munkát azonban nem nyújtanak a gyülekezetnek. Mégis szükséges, hogy a tagok taníttassanak és utasíttassanak az Istennel szemben való köteleességteljesítésre, különösen a teljes tized megfizetésére. Prédikátorainkat súlyosan érintené, ha szolgálataikért nem lennének pontosan díjazva; gondoljuk meg azonban, hogy Isten kincsestárában olyan készletnek kell lennie, melyből az evangélium hírnökeit el lehessen látni. Ha elmulasztják ama köteleységüket, hogy a népet hűsége oktasák, az Ur részének megadására tanítsák, akkor hiány áll elő a tárházban és az Ur műve nem haladhat előre. A föld felügyelőjének lelki ismeretesen kell köteleységét elvégeznie. Ha köteleességét, azért mert az kellemetlen néki, inkább másokra akarja hagyni, akkor az illető nem hűséges szolga. Olvasnia kell Malakiás prófétában az Ur szavát, hogy miképpen panasolja, hogy az emberek megcsalják őt a visszatartott tized által. Mal. 3, 9.

Hogyan szabad az olyannak, aki az Ige által szolgál, elhanyagolnia köteleességét, amikor látja, hogy a legjobbak olyan útra lépnek, amely csak átkot hozhat magával. A gyülekezet minden tagját ki kell oktatni a tized tisztességes megfizetésére.»

Széchenyi gróf a következőket mondja egyik könyvében: «Erősödjétek meg gazdaságilag, hogy egykor szabadok maradhassatok. A koldus nem szabad ember, még ha nem is hordoz láncot a kezén.» Ezen szavak elsősorban gazdaságpolitikai jelentőségű felszólítást tartalmaznak a nép összességéhez, azonban alkalmazhatjuk azokat az egyes személyek testi és lelki életére is. Jézus megígéri követéinek Ján. 8, 31. 32-ben: «Ha ti megmaradtok az én beszédben, bizonytal az én tanítványaim vagytok és megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddokká tesz titeket.» Az igazság szabadságot hoz magával. Szabadságot a bűn és hibák alól. Szabadságot a hamis és az életet megnehezítő szokásoktól. Szabadságot a helyes gondolkozásra és cselekvésre; többek között minden pénzügyi kérdésben is.

Vajha az Istennek a mi időnkre szóló dicső igazsága az ő művét mindnyájunkban tovább folytatná, hogy Krisztus Jézus által tökéletessé tegyen bennünket az örök életre. 1. Thess. 5, 23. 24.

Minck A.

Belmisszió.

E rovatért SOHLMANN KÁROLY felelős.

Mi a missziómunka?

Nem felesleges-e rajjon ez a kérdés? Mindenki tudja, mi a missziómunka. Beszélni az igazságról, meghívni az előadásokra, iratokat terjeszteni és még sok egyéb. Egy munka annál inkább «misszió»-nak látszik előttünk, minél világosabban lép általa a «jelenvaló» igazság előtérbe. Ha aztán lelkiismeretünk az általános jótekonyság nagy területére emlékeztet (árva, szegény, vak, süket-néma, fogoly, elbukott, iszákosok és hajléktalanok gondozására), akkor az a mentegetődzés, hogy ez másoknak a feladata és a miénk csak az adventi üzenet hirdetése, csak félig-meddig képes bennünket kielégíteni.

Ez a rendkívüli üzenet, amely minden tévelynek reformja, az evangélium régi fényének feléléde akar lenni, a szombat-reformmal az irgalmas-ság gyakorlásának erős mozgalmát is összekapcsolja.

Ésa. 58. Hát nem ékesen világító útmutatója ezen fejezet az útegyengetők munkájának? Jakab apostol kimutatta már az egyszerű lelki áldástkivánás hiábavalóságát, mikor a másik éhezik és fázik. Jézus is kézzelfogható segítséget nyújtva a betegeknek és szomorkodóknak, készítette az Isten országának útját. Még a legszebb összejövetelek alkalomával sem feledkezett meg az éhes hallgatókról.

Ésaiás 58. fejezete még sincsen beteljesítve egy darab kenyér vagy egy adomány által, melyet a szükségét látóknak juttatunk. Az Ige (10. v.) felszólít az elepedt lelkű megelégtetésére is.

«Gyülekezeti tagok, engedjétek fényleni a ti világozottságokat... Látogassátok meg szomszédjaitokat és mutassátok meg nekik, hogy az ő lelkiüdvösségük szíveteken fekszik... Beszéljétek el nekik, hogy miképpen találtátok meg Jézust és hogy milyen boldogok vagytok, mióta szolgálatában tapasztalókat is gyűjthettetek. Beszéljétek nekik azon áldásokról, melyet Jézus lábainál tapasztaltok, olvasván és kutatván értékes szavait. Vázoljátok előtűk, hogy milyen vidámmá és örömteljessé tesz a keresztényi élet. Bensőséges, meleg szavaitok meg fogják győzni őket arról, hogy ti megtaláltátok a magasabb utat. Ilyen természetű az igazi missziómunka. Ha így cselekednének, sokan mintegy álomból ébrednének fel...»

Bizonyos körülmények folytán, olyanok, akik az Istent szeretik és néki engedelmeskednek, szegénységbe jutnak. Egyesek nem eléggé háziasak; nem értenek a gazdálkodáshoz. Mások ismét betegség és szerencsétlenség folytán szegényednek el. Bármilyen legyen is az oka, ők szükségben vannak és rajtuk való segítség a missziómunka egyik fontos ágát képezi...

Mindenütt, ahol gyülekezetek alakulnak, annak tagjai igyekezzenek őszintén segíteni a szükségét látó hívőkön. De nem szabad csak erre korlátozódnia, hanem hitfelekezetre való tekintet nélkül mindenkire ki kell terjeszkednie. Ezeknek néhány, mint fáradozásunk gyümölcse, el fogja fogadni az ezen időre szóló igazság pontjait.» Bizonyoságtelemek, II. kötet.

«Ha Isten népe a jótékonyságot mindenben alázatosan és komolyan fogja gyakorolni, az minden kisebb és nagyobb városban, ahol az igazság lábat vetett, meg fog látszani. Ha mindazok, akik az igazságot ismerik, a munkát ilyen szellemben karolják fel és mindenütt, ahol csak alkalom adódik, a szomszédságukban a szeretet kis csele-

kedeteit fogják végrehajtani, akkor ezek helyes benyomást fognak nyerni Krisztus felől... Ennek nagyobb eredménye lesz, mint a prédikációknak, hitpontoszatoknak és hitvallomásoknak.» Testimonies IV. köt. 264. old.

Ezen, gyülekezeteknek szóló bizonyoságtelemek oly érthetőek, hogy minden figyelmes olvasónak szíve megdobban és feltolul a kérdés: «Mit tehetek én és hol kezdjem el, ha már oly sokat elmulasztottam?» A ravasz ellenség sem fog aludni. Ismét el fog akarni altatni bennünket azzal a gondolattal, hogy nincsenek hozzá eszközeink és képességeink. Sokan saját gondjaikkal is annyira el vannak foglalva, hogy azt vélik, másokért igazán semmit nem tehetnek.

De kezdjük csak el a hozzánk legközelebb lakónál. Gondolkoztunk-e már szomszédjaink felől? Bizonyára vannak olyan családok is, ahol az anya beteg, vagy ahol a gyermek kicsiny és az anya kényszerül napszámba járni, vagy ahol a kereső hosszabb ideje beteg, vagy találunk egy özvegyet kicsiny gyermekekkel, vagy pedig férjétől elvált asszonyt. Az ilyen embereknél tett résztvevő látogatás nem kerül sok időbe és egyelőre pénzbe sem. A szeretetmunkára való ébredés azonban nagy nyereséggel jár a benső erő és öröm tekintetében.

Azután talán olykor, ha az anya munkába megy, magunkhoz vehetjük a gyermekeket, egy másik családnak levest vihetünk vagy előkereshetjük a gyermekek számára való ruhákat. Egyes családjaink egymásközött megállapodhatnak egy időre egy-két személyt valamely beteg családból felváltva étellel ellátni. Nagy szükségben elmehetünk a jobbmódú szomszédhoz és kérhetünk az illető számára használt ruhaneműt; a Tábea-egyesület azután — melynek minden gyülekezetben virulnia kellene — kijavítja és rendbe hozhatja azokat. Idővel ily módon egyre ismerősebbek és ügyesebbek leszünk. Végül olyan is akad, aki új szövetet ajándékoz, melyet a Tábea azután feldolgozhat. Némely esetben a közjótékonysági hivatal is észre fogja venni közreműködésünket és készségesen ad majd alkalmakat, ha szomszédaink között ilyen segélyreszorulókat nem találunk.

Minden nagyobb kiadás nélkül a családoknak nagy szolgálatokat tehetünk, ha rámutatunk az egészséges életmód szabályaira és a betegségek esetén való egyszerű segélynyújtásra. Van család, ahol egy kevés főzési és gazdálkodási tanács többet fog segíteni, mint egy nagy pénzüsszeg. A mi

missziótevékenységünk tere határtalanul nagy és sokoldalú. «Minden kéz számára van fontos tennivaló. Vajha minden fogása hozzájárulna az emberiség magasabb színvonalra való emeléséhez.»

Ha azután a nagy misszióhét, aratási hála-munka és a havi misszióiratok terjesztése révén szomszédainkhoz jövünk, akkor sok ajtó lesz nyitva előttünk. A mi magatartásunk a Megváltó szolgálatában, érthetőbb prédikáció lesz az emberek számára, mintha a Biblia összes jóvendőléseit megmagyaráztuk volna nekik. Mindegyikünk tud magának bizonyára alkalmat keresni és találni a szeretet gyakorlására, az öröm fakasztására és csak arról van szó, hogy szedjük össze magunkat és valóban tegyünk is már valamit.

Drinhaus P.

A békéscsabai belmisszió gyűlés.

Ez év okt. hó 1-én diakónus, 2-án pedig belmisszió gyűlést tartottunk Békéscsabán, a közép- és déli-kerületek tisztviselői számára. Habár a munkásokkal, diakónusvezetőkkel és misszió vezetőkkel karöltve tartanak ily gyűléseket, mégis

szükséges olykor-olykor területenként is összejönni, hogy közös irányelveket és terveket, módokat beszéljünk meg, nehogy itt is, ott is másként menjen a munka. *Egység és összmunka* az ami ezt a művet erőssé teszi. Jézus Urunk azt hangsúlyozta távozása előtt, hogy követői gyümölcsöt teremjenek és egyek legyenek.

Megbeszéléseink áldásosak voltak. A munka minden fontosabb ágát érintettük. A megjelent tisztviselők élénk részt vettek a tárgyalásokban. Egyesek bizonyos tárgyakról rövid előadást tartottak. Ez összejövetelünkön különösen hangsúlyozva lettek a diakónusok részére: a szerető odaadó munka, tisztségükhöz illő életmód, szorgalmas látogatás, a gyöngék és botladozók segítése. Alapszövegünk volt:

«szorgalmasan megismerd a te juhaid külsejét, gondoldj a nyájra.»

A belmisszió tisztviselőivel megbeszéltük a bibliamunka, az iratterjesztés, a keresztyén szeretetmunka pontjait. Új terveket fektettünk le, a missziólélek emelésére vonatkozólag és arról tárgyaltunk, hogy mint lehetne fejleszteni az iratterjesztést, mint az adventi üzenet egyik fő terjesztési módját.

Itt-ott hiányt és közönyösséget kellett megállapítanunk, de reméljük, hogy a tisztviselői kar szeretett testvéreinkkel együtt munkálkodva segíteni fog, odaadó munka és áldozatok árán is, Üdvözítőnk határozott misszióparancsát végrehajtani.

Tárgyaltuk a saját lelki életünkre vonatkozó dolgokat is, és ezek az órák lettek a legfontosabbak és leghasznosabbak. Új lelkesedéssel távoztunk bízva abban, hogy Isten népét nem is lassan, hanem hamarosan áthatja a késői eső ereje és megterméke-

nyítve drága gyümölcsöt hoz szerető Megváltónk dicsőségére. Vajha ezen gyümölcsök minél előbb és minél nagyobb mértékben válnának láthatókká.

«Az eredmény után vágyani jó, de érte hűségesen dolgozni még jobb.»

Sohlmann K.

A békéscsabai diakónus és B. M. gyűlés résztvevői.

A „RÖVID BIBLIAÓRÁK“

számadra készültek, használd őket a családi és házi bibliaóráknál.

Célunk nem csupán beszélni az igazság felmerült pontjairól, hanem oly meggyőzően és alaposan tárgyalni, hogy a hallgatókat az igazság ereje, mely az értelmes előadás által világosan előtűnik, meggyőzze vagy legalább vonzza; ezért szükséges a bibliaórák minőségének javítása. Használd őket.

A b. m. osztály.

Ifjúsági osztály.

E rovatért SOHLMANN KÁROLY felelős.

Európai ifjúsági konferencia 1928 nyarán.

Az idén nyáron tervezett európai gyűlésünk lassan közeledik megvalósítási idejéhez, azért időszerűnek tartjuk kedves fiatalságunkat emlékeztetni és minden érdeklődőnek figyelmét felhívni arra, hogy aki komolyan készül erre az útra, az rakja félre a szükséges 200—250 pengőt.

Eredmény vagy kudarc.

1. Elvégzi-e az egylet azt a munkát, amelyre szervezve lett?
2. Ismeri-e és végzi-e munkáját minden tisztviselő?
3. Összejön-e az ifjúsági bizottság rendszeresen megbeszélés és imádkozás végett?
4. Vezetnek-e az egylet minden fajta munkájában rendes kimutatást?
5. Az egylet névjegyzéke pontos- és teljes-e?
6. Fordítottak-e különös gondot a barátkozó tagokra?

A „REGGELI DICSÉRET”

bevezet téged a Biblia aranyiszövegeibe, fenntartja lelki frisseségedet és általa kincset gyűjtesz a lelkiéhség idejére, de mindezt csak akkor teszi és nyújtja, ha használod is azt.

A gyűlés nagystilű lesz. Minden európai ország képviselve lesz. Angliából negyvenen, Skandináviából százan jelentkeztek. Szeretnénk, ha Magyarországból is kimennének tizen-tizenöten. Szándékunk egy magyar énekkart is összeállítani, hogy egy magyar nyelvű lelki dalt adjunk elő. Akik jönnek, azoknak persze németül is kell legalább valamit tudniok, hacsak meg nem elégednek azzal, amit látnak.

Aki komolyan elhatározta magát, máris közzölje ezt a szándékát az Unió ifjúsági osztályával. Sok örömet és jó eredményt kíván az ifjúsági munkában minden egyletnek

Sohlmann Károly

7. Végeznek-e az egylet tagjai lelkes misszió munkát a Mesterért?
8. Terveztétek-e előre az egylet munkáját hónapról-hónapra?
9. Működik-e és növekedik-e az egylet könyvtára?
10. Pontosan kezdődnek és végződnek-e az egylet órái?
11. Unottan vagy lelkesen távoznak-e tagjaink?
12. Igyekszik-e minden tag valakit Krisztushoz vezetni?

*

Sok ember életének magasztosságát és hasznosságát rendkívüli nehézségeinek köszönheti.

Szombatiskola.

E rovatért SOHLMANN KÁROLY felelős.

Szívvel s lélekkel való részvétel a szombatiskolában.

Minden egyes szombatiskolai tanítónak Krisztus követőjének kellene lennie, aki nem az és azt kitarással nem is bizonyítja, az ilyen egyént nem kellene szombatiskolai tanítóságra meghívni; az ilyenek részére szükséges, hogy valaki előbb az Istenfélelem és szeretet alaptörvényeire kioktassa őket. «Nálamnélkül» mondja az Üdvözítő . . . «semmit nem cselekedhettek». Mily értéke lehetne azon egyén tanításainak, aki Krisztus erejéről semmiféle tapasztalattal sem bír? Nagyon helytelen lenne valakit arra felszólítani, hogy egy osztályt átvegyen; de még rosszabb lenne azt megengedni, hogy egy osztály egy olyan tanítónak a befolyása alá kerüljön, kinek a magaviselete azt az Üdvözítőt megtagadja, kinek szolgáljaként magát mutatja.

Aki a szombatiskolában tanít annak kell, hogy szívét átmelegítse az Isten igazsága és azt felpeszditse, hogy ne csupán hallgató legyen, hanem az Ige cselekvője is. Krisztusból kell táplálkoznia, mint a szőlővessző táplálkozik a szőlőtőkéből. Szükséges, hogy a mennyei kegyelem harmatja hulljon reá, hogy szíve ama kedves növényekhez legyen hasonló, melyeknek bimbói fakadnak, megnyílnak és jó illatot árasztanak, miként a virágok az Isten kertjéből. A tanítóknak az Isten ígéje szorgalmas kutatóinak kellene lenni, hogy naponta Krisztus iskolájában tanulják meg leckéiket és minden időben bizonyosságot tegyenek az igazságról s hogy tehetségökben legyen a világosságot másokkal is tudatni, ők pedig tőle, a nagy tanítótól, a világnak világosságától nyerjék világosságukat.

A tanítóknak felelősségük tudatában kell lenni: művelődésükre és arra, hogy szolgálatuk módját megtanulják, mely a lelkek megnyeréséből áll, arra minden alkalmat fel kellene nekik használni. Ugy a tanítónak mint a tanulónak arra a meggyőződésre kell ébrednie, hogy mindenen felett fontos, szorgalmat és kitartást tanusítani az Isten ígéjének tanulmányozásánál. Azoknak, kik magokat keresztény munkásoknak nevezik, nem szabad, hanyagságot és önkényelmet megengedniök.

Megakasztás nélkül kell az igazságot pontról

pontra kutatni és a tanítóknál valamint a tanulóknál élénk érdeklődést kellene kelteni, hogy megtudják mit mondott az Isten. Évekkel előbb szólott hozzánk az Isten szava: «Ébredjetek, ébredjetek, ébredjetek!» Tanulmányozzátok az igazság minden pontját, hogy magatok megtudjátok a különbséget az igazság és tévelygés között. Hagyjátok, hogy a tanítványok magok keressenek, hogy az Istennek mély gondolatait ők is megtalálják. Hagyjátok a munkát Krisztus szellemében fejlődni. Ne szabjatok a tanítványok elé semminemű határt.

A Bibliában való kutatásnál a léleknek és szívnek nagy alázatosságra és az Isten keresésére van szüksége. Az aki szelíd lélekkel keresi az igazságot, az Isten angyalainak segélyét tapasztalni fogja.

Az Ur férfiakat akar támasztani, kik elvigyék az Isten népének és a világnak az ő üzenetét. Ha olyanok, kik felelősségteljes állásokban vannak, nem mennek előre, amerre az Isten előrelátása az utat készíti, miközben ők az időszerű üzenetet nem hozzák, az intő szózat másoknak lesz adva, kik a megbízásra érdemesnek mutatkoznak. Fiatalkeresztények is ki lesznek választva, hogy hangosan, kiméretlenül kiáltsanak.

White E. G.

Kételkedés.

(Az alábbi, kételkedésről szóló dolgozat figyelmes olvasása emelni fogja szemünkben a szombatiskola intézményének a becsét, mint amely a legalkalmasabb eszköz mindennemű kétely leküzdésére és Istenbe vetett hitünk megszilárdítására.)

Péter sok mindent megtanult életében, csak egyet nem, nem tudott kételkedni. Jámbor édesanyja még kisgyermek korában megismertette vele a bibliai történeteket. Mikor egyik történetet a másik után mondotta el, ő mindig elégedetlenül ismételtette: még egyet édesanyám. Édesanyjától tanulta meg, sajátította el a Biblia szeretetét, de kételkedésre nem tudta őt megtanítani, mivelhogy ahhoz ő maga sem értett.

Péter azután iskolába került és elvégezte az egyik osztályt a másik után. Habár több olyan tanítója akadt, aki nem sokat tartott a Bibliáról, a gyermekkori benyomások nem engedték a kételkedést elméjéhez közel férközni.

Miután alapos képzettséget szerzett, elindult állást és munkát keresni. Bárhová fordult azonban, az ő kételkedés nélküli hite, megingathatatlan meg-

győződése csak akadálya volt az elhelyezkedésnek. Akár házitanítónak jelentkezett, akár egy szerkesztőség ajtaján kopogtatott, akár pedig egy tanítói állást pályázott meg valami eldugott faluban, mindenütt úgy találta, hogy elmaradott, tanulatlan, hasznavehetetlen embernek tartják őt, csak azért mert nem tud kételkedni.

Ezek a lesújtó tapasztalatok arra a belátásra bírták Péterünket, hogy nála az érvényesülés és boldogulás legszükségesebb dolga hiányzik a kételkedés. Belátta, hogy nagyon alkalmatlan időben jött a világra. Néhány évtized előtt az amit most nála

ábrázatod? Midőn a kérdező megértette, hogy Péternek csak az nyomja a szívét, amiért nem tud kételkedni, vidáman mondá: Ezen ugyan könnyű segíteni: tanulj természettudományokat.

Péterünk rá adta fejét és neki látott a természettudományok alapos tanulmányozásához. De ime minél jobban behatolt a látható világ titkaiba, annál ellenálthatatlanabban megerősödött benne egy felsőbb lényben való hite, mert ennek teremtő ereje nélkül lehetetlen volt neki elképzelnie az anyag, a mozgás és az élet keletkezését. Szomorúan látta, hogy ebben a tudományágban nem lehet megtalálni

1928. évi február hó elején

szombatiskolai tanfolyamok

lesznek mindhárom területen, hogy szombatiskolai tisztviselőinknek kiképzést nyujtsunk és iskoláinkat arra a színvonalra emeljük, amelyen az Ur szeretné őket látni.

Vendégünk lesz a divízió részéről CAVINNES L. atyafi.

Külön értesítést még küldünk.

fogyatkozásnak tekintenek, bizonyára a legjobb ajánló levél lett volna és néhány évtized múlva az ő minden kételkedéstől ment jellemét újból a legjobb ajánlólevélnek fogják tekinteni. Most azonban nem marad más hátra, mint alkalmazkodni az adott viszonyokhoz és útközben folyton azon gondolkozék, hogy hol találhatna ugyanolyan bizonyítékokat melyek hitében megingathatnák, hogy hol találhatna olyan embert, aki megtanítaná őt kételkedni.

Egy szemközt jövő vidám diák már messziről rákiáltott! Hé, barátom, miért olyan savanyú az

a kételkedésre indító okokat, sőt inkább meg kellett emlékeznie a zsoltáriró alábbi szavairól: «Az egek beszélnek Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat.» (Zsolt. 19, 2)

Akkor egy társa az orvosi tudományokra figyelmeztette. Itt azonban látta, hogy az ember egyesíti magában a világegyetem minden csodáját. 70 kg.-nyi súlyából 44 kg. az oxigén, amely egyedül 28 köbméter helyet foglalna el, látta, hogy az ember az élelmezés és a folytonos elpárolgás útján 7 évenként változtatja önmagát, hogy a szív 50 év alatt két milliárdszor ver, a tüdő 500 milliószor

lélekké. A haj érzéketlen, lelki fájdalomtól mégis megöszül. A köröm nem érzi az ollót, mégis minden orvos előtt mutatja a tüdő állapotát. A szem felveszi a külső világ képét és visszatükrözteti a belsőt. Tapasztalta, hogy vannak betegségek, melyekkel szemben a tudomány teljesen tehetetlen, emellett tudomására jutott egy gyógyíthatatlannak kijelentett ember esete is, aki isteni csoda révén, imádkozás által gyógyult meg. Mindezek teljesen lehetlenné tették számára, hogy kételkedessen az isteni gondviselésben.

Félig már csüggedten fordult a bölcsészethez, majd a jogtudományokhoz. De hasztalan, sóvárogva várt kételyek csak nem akartak jelentkezni. Akkor megszánta őt egy teológus és azt ajánlotta neki, hogy próbálkozzék meg a hittudományokkal. Péter ezt a tudományosságot mindeddig gondosan kerülte, mert tévesen azt gondolta, hogy ez éppen a kételkedés ellen harcol és így természetesen az ő céljának ugysem felelne meg. Most azonban gyámszalagságában mentőangyalként tünt fel néki ez a tanácsadó. Megpróbálkozott tehát a hittudományokkal és imé csodák csodája, amit kezdetben teljesen kizártnak tartott: a kételyek jelentkezni kezdtek. Legelőször a Bibliában kezdett kételkedni, azután Krisztusban, majd az Istenben, később pedig a világban és saját magában is. És hosszú hiábavaló fáradozás után most oly mohón kapott a kételyek után, hogy el is nevezték «kételkedő Péternek.»

A vizsgát fényesen kiállotta és most egy ragyogó jövő távlata nyílt meg előtte. Egy nagyvárosi gyülekezet nagy lelkesedéssel választotta meg papjává. Két évvel később a theologia doktora lett, öt év múlán rendkívüli és hét év múlva rendes egyetemi tanár lett belőle. Most pedig már nagy jövedelemmel bíró tekintélyes ember «Kételyváron», ahol a kereszténységnek ezidőszerinti leghiresebb theológiai iskolája van.

* * *

Igazi vallásosság és theológia között nagy különbség van. Az igazi vallásosság isteni tudomány, — a megváltás tudománya — a theologia emberi tudomány. Az igazi vallásosság a szívből ered, a theologia a fejből. A theologia az istenségre és a megváltás tervére vonatkozó kijelentések rendszerbe foglalása, az igazi vallásosság ellenben ezeknek az életben való tapasztalása. A theológia lehet hasznos tanulmány, de az igazi vallásosság nélkülözhetetlen annak, aki Isten országába be akar jutni. Csak kevés azoknak a száma, akik elsajátíthatják a

theológia tantételeket és rendszereket, de igazi vallásosságra mindenki szert tehet. Nagy hibát követnek el tehát azok, akik az igazi vallásosságot a theológiával akarják pótolni.

* * *

«Ha kételkedni akartok emberek, akkor kételkedjétek önmagatokban. Az észet válasszuk e vezetőnknek, amely oly sok ellenmondást mutat fel idők, nemzetiségek, egyéniségek, jellemek különbözősége szerint! Kételkedjétek filozófiátokban, melyben a XX. évszázad sem produkált többet mint Plátó, Aristoteles, Budha, Konfuzius. Kételkedjétek tudományokban, politikákban, pszichologia és pedagógiákban. Szavak, szavak! Kételkedjétek művészetekben, sőt még saját szavaitokban is, melyek csupán a humanitás, politika, tudomány frázisaiból állanak. De ne kételkedjétek az Istenben, a jóban, igazságban, jogban és segítségben.

Ne maradj csügve minden kicsiségen! Gondold el, hogy 1400 grammnyi agyvelőddel a végtelen teremtetést és gondolkozást kikutathatod?

Ne csüggyél emberen, még a legjobb keresztényen se.

Ne engedj magadnak imponálni a hitetlenség tudományának tetszésszerű megállapításaival.

Ne befolyásold magad a vitázó lelkületől. Aki sokat foglalkozik bibliakritikával az ne csodálkozzék világnézete bizonytalansága felett, amint ne panaszkodjék az sem gyomorfájásról, aki egészségtelen étellekkel él.» Bettex.

Str.

Általános ismeretek.

A róm. kath. vallás főbb tanai.

A hagyomány: A kis káté 11. kérdése szerint Krisztus tanítása a Szentírásban és a hagyományban van összefoglalva. Ha az egyház oly hittételeket akart kimondani, melyek a Szentírásban alappal nem bírtak, a szájhagyományhoz fordult és arra alapította tanítását; és ezen munkájában az önkényesség bámulatos példáit szolgáltatva. Lassanként kialakult a hagyomány fogalma is: «Hogy az, amit mindenkor, mindenütt és mindenki hitt». Hol van azonban az a katolikus teológus, aki bebizonyítja, hogy a misztérium, fülbeigónás, a pápa esalhatatlansága

mindenkor mindenütt ott volt az egyház közhitében? Kimondották, hogy az apokrifikus könyvek egyenértékűek a kanonikusokkal, pedig azok a régi egyházatyák szerint, akiknek írásai szintén a hagyományok közé tartoznak (Hieronymus) «hasznosak ugyan az olvasásra, de hitünk alapjául nem szolgálhatnak.» A kath. egyház nem vette tekintetbe ezen igazi hagyományt, mert az apokrif iratokban a néki előnyös tisztító tűzről, (2. Makk. 5, 10; 12, 46.) a jó cselekedetéről, (Tób. 12, 6.) a szentek tiszteletéről, (Tób. 12, 11.) szóló dogmákhoz alapot vélt találni. Azt látjuk tehát, hogy már magának a hagyomány jelentőségének a felfogása is hagyományellenes. S mikor az egyház átkot mond azokra, akik a hagyományt nem tartják az Irással egyenrangúnak; elfelejti, hogy ő volt a legelső, aki ezen hagyományos nézet ellen vétkezett, mert annak ellenkező értelmet adott, mint a legrégebb szentatyák írásai.

Az írásos hagyományok mellett van még az u. n. «egyházi közszellem», jóllehet tartalmát épp oly kevésbé lehet körvonalazni, mint a szó szerinti hagyományét, mégis ép oly, sőt még nagyobb hatalmat nyert, mint amaz. Erre van u. i. bizva az *Írás magyarázása*. Ezen közszellem a kath. teológia szerint annyira erős és Krisztus Lelkétől áthatott, hogy hitelveinek megalkotásánál a Bibliára sem kell hivatkoznia. Lévén az egyház még a Szentírás előtt tanainak birtokában. Egy kath. embernek hinnie kell, hogy «az általa kárhoztatott tanok egyike sem lehet a Szentírásban; saját tanai ellenben teljesen megegyeznek azzal, hogyha némely részét nem is idézi szóru szóra.» Ha tehát a kettő között nincsen meg a megegyezés, akkor nem az egyházi tanítás helytelenségét, hanem a Szentírás befejezettségét mutatja. Ezen tanítás magával hozza a szabad vizsgálódás elnyomását és a Biblia olvasásának eltiltását «melyet úgysem magyarázhat helyesen.»

Ezzel szemben a protesztánsok jelszava lett: «Mert mi nem olyanok vagyunk, mint sokan, akik meghamisítják az Isten igéjét, hanem tisztán, sőt szinte Istentől szólunk az Isten előtt a Krisztusban.» (2. Kor. 2, 17.) Kimondotta, hogy az egyháznak a Szentírásen kívül nem lehet más alapja, meg kell azért azt tisztítani minden emberi toldaléktól. Igyekezett az épületből kivenni minden olyan követ, amely nem Krisztustól származott (mise, tisztító tűz, csalhatatlanság, fülbegyónás, papi nőtlenség, bálványimádás).

Megj. A reformáció nem fejezte be munkáját,

a reformátorok buzgalmát az utódok nem követték, hanem állva maradtak annál a világosságnál, melyet Isten a reformátorok által adott a világnak. Ezért maradtak még az épületben olyan kövek, melyek nem Krisztustól származtak, (vasárnap, gyermekkeresztesség, népegyház, lélek halhatatlanság). Ezt a tisztogatási műveletet az adventi mozgalom végzi ebben az utolsó időben, ezért hát a hármias angyali üzenet a XX. század reformációját képviseli e földön.

*

Lukács evangélista orvos volt. Egy Hobart nevű angol tudós körülbelül 35 esztendővel ezelőtt általános feltűnést keltett azzal a tanulmányával, amelyet Lukács apostolról írt és amelyben azt igyekezett bebizonyítani, hogy Lukács evangéliumát és az apostolok történetét ugyanazon ember írta és ez foglalkozására nézve orvos volt. Azóta a tudósok egész nagy sora foglalkozott e kérdéssel. Egyesek újabb bizonyítékokkal támogatták Hobart állításait, mások pedig még az eddigieket is cáfolgatták. Harnack Adolf, a híres német tudós, írt egy könyvet erről a kérdéstről, amelyben az egymásra halmozott bizonyítékok alapján arra a meggyőződésre jut, hogy Hobart föltevése helyes. Harnack véleménye szerint Lukács evangélista írásából ki is érezhető a görög orvos nagy tudása és az akkori időkhöz mért kiváló irodalmi képzettsége. Abban az időben ugyanis az orvosok voltak a legkiválóbb tudású emberek és a történelem számos oly orvostól tesz említést, akit mint íróembert is sok dicsőség ért. Az is bizonyos, hogy Lukácsot mindig azok a tettek érdekelték leginkább, amelyeket az Üdvözítő az orvostudomány terén vitt véghez és írásában is a legnagyobb lelkesedéssel ezekről a cselekedetéről beszél.

A kínai nyelv. A kínaiak nyelve, szófűzése igen kezdetleges. Az egész inkább hasonlít a kisgyermek beszédéhez, amikor megkísérlik gondolataikat először szavakba foglalni. Különböző nyelvet művelni, fejleszteni vagy idomítani nehéz is lett volna, amennyiben ily irányú haladásnál nagy akadály volt és lesz mindig az írása. A kínai nyelvnek ugyanis nincs a-b-c-je, írása inkább rajzolás, mint írás. Ilyen szórajza vagy írásjegye van minden egyes fő- és melléknév, ige- és összekötőszócskára, amelyek közt némi hasonlatosságot vagy egyéb rokonságot is fölfedezni fáradságos és eredménytelen munka lenne. Hogy a kínai nyelvnek hány önálló írásjegye van, azt kerek számban megállapítani nem is lehet. A Khang-hsi császár paran-

csára készült szótár mintegy 50,006 külön frásjegyet tartalmaz. Hogy tehát a kínai nyelv minden betűjét úgy megtanulja az ember, hogy azokat emlékezetből leírni tudná, vagy hogy azoknak többféle jelentéseit eszébe tarthatná, arra egy halandónak az élete nem elég. Mind e nehézségek dacára a kínai írott nyelv az, amelyet a világ más célszerűbb írásmódja fölött az emberiség legnagyobb része használ. Sajátságos az is, hogy a kínai betűk alakja és jelentése — feltalálási idejüktől számítva — oly keveset változott, hogy ezeréves felirataik még ma is egész könnyűséggel olvashatók, míg olyan könyvek, amelyek harminc évszázaddal ezelőtt voltak írva, stílus és más tekintetben mint irányadók szerepelnek. Nagy nehézség a kínai nyelv elsajátításánál már az is, hogy a tárgyak vagy eszmék elnevezésére nem rendelkezik a kellő mennyiségű hangokkal. Különböző hangzású szava csak 421 van, ilyenek: csáng, csháng, csuán, cshuán, tyüek, cshüek, kuáng, khuáng, tszung, tszhung, stb.; hogy pedig a hangszegénység zavart ne idézzon elő a beszédben, szükséges lett a hangokat többrendbeli hangfokozatok által különböztetni meg; így például e hanggal: «li¹», a kínai több mint 140 különféle tárgyat vagy gondolatot fejez ki, de míg li² körtét jelent, li³ sógorasszonyt, li⁴ pedig szilvát.

A világ legmagasabb hegyei. Európa legmagasabb csúcsának a Montblanc-ot tartják, amely 4810 méter magas. Ez azonban csak akkor igaz, ha a Kaukázust nem számítjuk Európához. Mivel erre semmi okunk sincsen, a Kaukázusban kell keresnünk Európa legmagasabb hegycsúcsait, ahol vagy tíz hegycsúcsot ismernek, amelyek 5000 méternél magasabbak, az Elbrusz magassága pedig 5629 méter. Ha Ázsia legmagasabb hegycsúcsa után érdeklődünk, rendszeren azt kapjuk feleletül, hogy az a Gaurizankar, vagy Mount-Everest. Pedig ez nem is egy, hanem két különböző hegycsúcs és a legmagasabb a Mount-Everest (8881 m) Nepal északi határán, a Gaurizankar pedig csak 143 méter magas. A Gaurizankar-nál magasabb hegycsúcsok a Himalayában még a Dhavalayiri (8176 m.), a Kancsinasinga (8585 m.) és a Karakorumban levő két csúcs (8620 m.) Afrika legmagasabb hegycsúcsa a Kilimandzsáro, a volt Német- és Angol-Keletafrika határán. Ennek magassága pontosan 6010 méter. Ausztráliában a Mount Townsend a legmagasabb hegycsúcs (2241 m.) Amerika legmagasabb hegycsúcsának sokáig az Eliás hegyet (5495 m.) tartották, újabban azonban ennél

jóval magasabb hegycsúcsokra akadtak. Ilyen a Mount Logan (5955 m).

Kérdőszekrény.

A törvénynek vége.

Róm. 10, 4. Milyen értelemben vége Krisztus a törvénynek?

A szóban forgó vers így hangzik: «Mert a törvénynek vége a Krisztus, minden hívő embernek igazságára.»

Az itt előforduló «vég» szó a «cél»-t jelöli ki. Lásd 1. Tim. 1, 5. Nem úgy kell érteni, hogy Krisztus a törvénynek vagy a parancsolatnak véget vetett, hanem inkább úgy, hogy a «törvénynek célja; a Krisztus minden hívő embernek igazságára». Maga a törvény nem igazíthatja meg a bűnöst, de Krisztusra vezérlő mestere neki, s midőn hitben elfogadja Megváltóját, birtokába jut azon igazságnak, amely a törvényben van és amelyet a törvény követel. Ezen gondolattal összeköttetésben olvasd Gal. 3, 23. 24. Róm. 8, 1—4; 3, 20—22.

Halálozás.

1927 január hó 13-án temettük el **Diósgyőrben Kolestik Istvánné** testvérnőnkét, aki sok betegség után az Urban hunyt el. 1922-ben ismerte meg az igazságot, sok küzdelem, lelki és külső harc után elfogadta mégis Jézust teljeshatalmú üdvözítőjének és a hármass angyal üzenetet, mint a jobb életre mutató reménységet. Körülbelül 15 évig mint római katolikus tanítónő működött és hivatásának annyira élt, háztartását ugyanakkor olyan gonddal vezette, hogy a munka idegeit és egészségét felőrölte. Hanyatló egészségi állapotában reménysége és vigasza az Ur volt, akinél mindvégig kitartott, habár fájdalmas volt itthagynia azokat, akiket szeretett.

Ő már nyugton pihen, mi pedig várjuk a vele való találkozást, amely napon az Ur az őt szeretőket új életre feltámasztja és örökre egyesíti.

Alulírottak a sírgödörnél alkalma volt a gyászoló közönség előtt a feltámadás boldog reményréről beszélni. Jel. 14, 13. *Sohlmann K.*

Felelős szerkesztő: STREISINGER BÉLA

Kiadja

A H. N. ADVENTISTÁK MISSZIÓ-TÁRSULATA
MAGYARORSZÁGI UNIÓ

Egyes szám ára 50 fillér.

Megjelent az 1928. évre szóló
REGGELI DICSÉRET

ezúttal a megszokottnál is szebb és díszesebb kiállításban, valamint tartalommal. Címlapja háromszínyomású képet ábrázol Pál apostol azon szavainak megelevenítésével, mikor a vagyont, hatalmat, dicsőséget és születést egyaránt semminek nyilvánítja saját életében azzal a nyereséggel szemben, melyhez Krisztus keresztje által jutott.

Nemcsak minden ifjúsági tag, hanem még a gyülekezeti tagok számára is értékes ez a könyvecske, mellyel szeretteinket és barátainkat is kellemes meglepetésben részesíthetjük.

A megrendeléseket kérjük december hó 20-ig eljuttatni a kiadóhivatalhoz.

Ára 1-20 pengő.

Míg a Rövid Bibliaórák a mi saját használatunkra való, addig az

„ARANYLEVELEK“

azt a célt szolgálják, hogy távollévő ismerőseinket levél útján kimerítően megismertessük a jelenvaló igazság fontosabb pontjaival.

Egy-egy sorozat ára 40 fillér.

Ismét kapható White testvérnő „bizonyoságaiból“ összeállított könyvecske, az:

„IDŐ ÉS MUNKA“

Aki ezen könyvecskét még nem szerezte be maga számára, annak most kedvező alkalma nyílik annak beszerzésére. Meggyőző bizonyítékokat találunk benne az idő komolysága és a missziómunka fontossága felől.

Ára 60 fillér.

RÖVID BIBLIAÓRÁK

28 bibliaórát tartalmaz, melyeket a testvérek barátkozóknak való bibliaórák tartására használhatnak fel. A belmisszió rovatban felhívást találhatunk annak célszerű és jó alkalmazhatóságáról. Egy próféta vázlat is van hozzá mellékelve, amely jelentékenyen megkönnyíti a Dániel és Jelenések szimbolikus jövendöléseinek megértését. Alkalmassak ezen dolgozatok arra is, hogy saját magunk tudását és ismereteit bővítsük általuk.

Ára 1-20 pengő.